

Seinasti dagurin var eisini strævin

Jákup Lindenskov hevur sitið sum landsstýrismaður í ellivu ár. Hann hevur sitið longst sum landsstýrismaður. Bert Kr. Djurhuus, fyrrverandi lögmaður, hevur sitið longri.

Í november 1968 kom hann út í Tinganes saman við Villa Sørensen, sála. Teir skuldu taka við eftir Petur Mohr Dam, lögmann, sum var farin stutt undan.

Eins og í dag var landið í eini kreppestøðu: fiskaloysi í Grønlandi og vinnulívið klárði seg ikki. Loysnin: lántøkur upp á 15 mill. kr. Hetta var nógv tá. Og inntøkulógir til frama fyri fiskivinnuna vórðu gjørdar.

— Hetta var ein hörð byrjan, segði Jákup Lindenskov, tann dagin hann valdi at leggja frá sær í landsstýrinum, eftir at hann var valdur á fólkating.

Men í hesum tíðarbilinum hevur Jákup Lindenskov eisini fingið høvi at reka ein miðvísan politikk. Nógv er bygt frá grundini av. Nógvar ábøtur eru gjørdar og nakað er komið undir føroyska fyrising.

Á gólvinum stendur ein ruskposi á tremur við pappírum. Bunkar av skjólum hópa seg upp á borðinum. Handan skriviborðið fyllir hann upp í mappuna.

Tann skyggjandi morgunsólin stendur beint á gluggarnar. Tú hómar bert konturirnar í mótljósinum.

Telefonin ringir:

„Ja, tað er Jákup Lindenskov. Eg veit ikki hvussu tað verður. Tað er so.....“

Blaðmaðurin á Sosialinum er júst komin inn um gáttina. Endamálið er at fáa eina samrøðu við tann farandi landsstýrismannin, meðan hann ruddar upp eftir sær.

Jákup ruddar upp eftir 11 árum. Í morgun er hann møttur fyri seinastu ferð í Tinganesi sum landsstýrismaður. Um eina løtu verður landsstýrisfundur. Seinri skal nýggjur landsstýrismaður veljast.

Vit seta okkum niður. Skifta nøkur orð. Telefonin ringir aftur. Uttanfyri hoyrist málið í Klaus Herman, almennastjóra.

— Vit mugu skunda okkum, sigur Jákup, meðan vit hyggja eftir einum russiskum havransóknarskipi, sum kemur inn um molan.

Fekk idnaðargrunn á føtur

— Ja, vit skulu skunda okkum. Jákup, hvørji metir tú vera tey størstu framstiginu, sum tú hevur verið við til at framt?

— Lat meg taka idnaðarokjð fyrst. Eitt stórt framstígur var tann fyrsta stuðulslóggávan til idnaðarvirkir. Eg hugsi her um idnaðargrunnin, sum var eitt tað fyrsta málið, eg arbeiddi við. Tað eydnast í at fáa henda grunnin at

virka, og hann hevur havt ómetaligan týðning fyri tað føroyska samfelagið.

— Á idnaðarokkinum er farin ein umfevnandi útbýgging fram, sum hevur skapað arbeiði til nógvar hendur.

— Nógv spennandi projekt eru gjørd og eru við at verða framd. Harafturat vænti eg mær nógv burtur úr tí rúgvismikla idnaðaralitinum, sum ein nevnd greiddi úr hondum fyri einum lítum ári síðani.

— Her hugsi eg serliga um stovnssetanina av eini almennari „menningarstovu“, sum sambært idnaðaralitinum skal gera víðari kanningar út frá til-mælum og taka stig til og fyrireika ígrípulig idnaðar-tiltøk.

Trupult við peningi til arbeiðaravernd

— Tú hevur eisini verið landsstýrismaður í arbeiðs-aramálum?

— Ja, og eitt tað fyrsta málið eg fyrireikaði, var lógin um arbeiðaravernd. Vit hava nú eina góða rammulóg á hesum økinum. Lógin verður útbýgd so hvørt — og sum peningur er til. Tíverri er tað gingist ógvuliga trupult at fáa tær neyðugu játtanir.

— Men framstíg eru hend. Vit hava fingið eitt arbeiðseftirlit á føtur, og hvønn dag fara ábøtur fram. Lógin kann gerast uppáttur betri, eingin ivi um tað, men peningur krevst. Men tað er peningur, sum vit spara aftur seinni.

— Meðan vit eru við trygggleikan, so má eg eisini ásaðna, at tað tíverri ikki er eydnast at fáa stórra játtanir til bileftirlitið. Bileftirlitinum tørvar fólk og kanningar-muðurnar — mugu

betrast, soleiðis at tað fyrirbyggjandi arbeiðið kann útbýggjast.

Eitt vælsignilsi fyri mong

— Men tá Jákup Lindenskov verður nevndur, hugsar man um landsstýrismannin í almannamálum — sosialmálum!

— Á tí sosiala økinum hendir nakað alla tíðina, og tað er helst tí. Eitt tað størsta, veruliga framstigið, eg var við til at fremja, var heimahjálparskipanin, sum er eitt vælsignilsi fyri mong eldri. Hon er undir støðugari útbýgging og fevnir í dag um alt landið.

— Harumframt er heimasjúkraræktin við at verða skipað og fer eftir ætlan at virka um ikki so langa tíð.

— Innan heilsuverkið er eisini nógv farið fram. Her hugsi eg m.a. um ellis- og røktarheimini, sum eru bygd og tæ, sum verða fyrireikað í løtuni.

— Harafturat er stuðulslóggáva til heilsu-miðstöðir framd og tann fyrsta heilsu-miðstöðin verður nú bygd.

— Innan andsveikafor-sorgina eru eisini hend stór framstíg. Á hesum øki hava vit fingið ræktina av okkara egnu ands- og evnaveikum flutta heim til Føroya, soleiðis at vit kunnu reka hana betur.

— Sjálvur meti eg Skúl-an á Trøðni vera eitt tað størsta framstigið á undir-visingarøkinum hesi árin. Hesin skúlin fyri handi-kappað verður ofta í øðrum londum tikin fram sum ein fyrimynd. Hann hevur gjørt tað, at vit kunnu hava tey brekaðu heima í Føroyum undir væl skipaðum viðurskiftum.

Rætt við yvirtøku

— Umskipanin av almannafyrisingini hevur eisini gjørt tað, at vit betur eru førir fyri at umsita almannamálina. Eg haldi, at tað var rætt, at vit yvirtøku umsitingina, men vit eru verri enn so komnir á mál á hesum øki. Tað hevur skortað upp á fólk at taka sær av øllum teimum ymsku arbeiðs-uppgávunum.

— Royndin við at seta eina deild á stovn í Suðuroy er eydnast væl. Min meting er, at vit eiga at seta fleiri slíkar deildir á stovn kring landið.

— Tað seinasta stórmálið er dagpeningaskipanin, sum fór at virka í summar. Hon verður mett sum tað størsta sosiala framstigið síðan fólkpensións-skipanin var fingin í lag.

— Hetta er ein skipan, sum øll tey timaløntu koma at kenna sum ein stórán bata, tí nú kunnu tey eisini vera sjúk uttan at koma í figgarligt óføri.

Rúsdrekkaalógin harmar meg

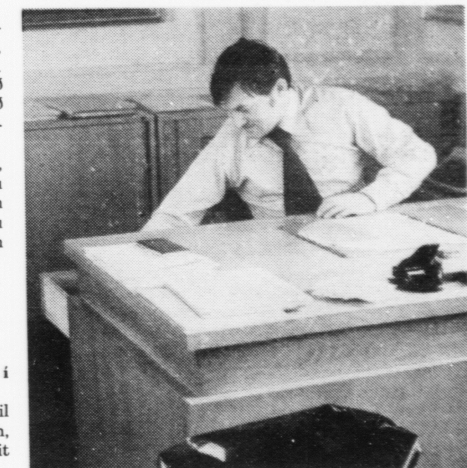
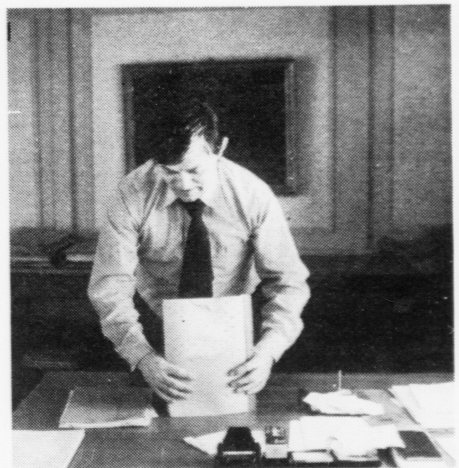
— Men fleiri mál liggja í landsstýrinum?

— Ja, fleiri mál liggja til viðgerðar í landsstýrinum, og í onkrum føri komu vit ikki víðari.

— Eg hugsi um rúsdrekkaalógin. Tað harmar meg, at vit ikki finga eina nýggja rúsdrekkaalóg við fólkakrædduna í 1973.

— Og tað er eftir míni fatan forkastiligt, at lóg-reglumyndugleikin ikki hevur fylgt áheitanini frá mær, men í staðin hevur latið gingið. Letur man fyrst ganga, er torført at koma á rætta leið aftur. Á hesum øki náddu vit ikki tað, eg vildi, tíverri.

— Tað mest umfevnandi málið, sum liggur til viðgerðar í landsstýrinum,

er álitið um revalidering. Harafturat koma nøkur smærri mál innan heilsu-økíð, so eftirmaðurin hevur nakað at triva í.

Havt úr at gera

— Át enda. Harmar tað teg at fara úr landsstýrinum?

— Eg havi havt úr at gera hvønn dag. Og tað havi eg verið glaður fyri. Landsstýrisarbeiðið er ikki nakað „niggju til fyra-starv“, men eitt starv frá

tíðliga á morgni til niður-faringartíð.

— Men tær hevur dámt tað?

— Sum heild hevur mær dámt tað væl, men eg taki tað nýggja starvið í fólkatinginum sum eina avbjóðing.

Men almennastjórin biður og um eina løtu skal landsstýrisfundur haldast. Líkt er til, at tann seinasti dagurin hjá Jákup Lindenskov eisini verður strævin!